

Amelina var 5 år, da hun selv fik ansvaret for at spise

»Man skal øve sig, så bliver man vant til at have ansvar«, siger 7-årige Amelina. Hun lever efter sin forfatterfars teorier om børneopdragelse.

TILLID ER BEDRE
ANNEMETTE GRUNDTVIG
OG JENS DRESLING (FOTO)

Amelina er 7 år og bestemmer selv, hvornår hun vil i seng. Hun afgør også, hvor meget og hvornår hun vil spise. Hun må gerne klatre i høje træer, og har hun lyst til at arbejde med sav eller økse i haven, stopper forældrene, Jørgen og Mitzi Svenstrup, hende ikke.

Parret har nemlig besluttet, at de vil agere ud fra en tro på, at børn kan meget mere, end vi voksne tror. Både i forhold til fysiske gøremål og abstrakt tænkning.

»Indtil videre har teorien holdt stik. Når vi har vist Amelina, at vi stolede på, at hun kunne håndtere et ansvar, har det vist sig at være rigtigt«, konstaterer Jørgen Sven-

strup, der gennem en snes år har arbejdet med lederudvikling som coach.

At greb fra denne verden også kan bruges i forbindelse med børneopdragelse har han nu været med til at skrive en bog om. Her optræder Amelina som eksempel, der gør teorierne håndgribelige, men understreger Jørgen Svenstrup:

»Vores historie er ikke repræsentativ. Den er ét blandt mange eksempler på, hvordan en bevidst forældrestrategi kan påvirke livet i en familie, når forældre viser deres børn stor tillid. Det centrale er ikke praksis hos os, men de bagvedliggende principper. Det må gerne fremgå tydeligt, for jeg ved ikke noget værre end bed-revidende forældre«.

Madballade satte gang i tingene

Godt så. Det var konflikter ved middagsbordet, der gjorde det aktuelt at afprøve filosofien om, at små børn ligesom voksne trives med at have ansvar. Amelina var 4 år, da de tog til.

»Vi var bekymrede for, om hun fik nok at spise, og røg i fælden, så det begyndte at ligne en magtkamp, inden vi greb os

FRI FUGL OG FAR. Amelina og hendes far, Jørgen Svenstrup, har en aftale: Kan hun leve op til at styre søvn og spisning, får hun lov til det.

selv i de automatiske reaktioner. Vi ved jo godt, at børn sjældent får skørbug eller dør af sult. Amelina var 5 år, da hun officielt fik ansvaret for sin spisning.

Og nej, det betød ikke, at hun efterfølgende har levet af Nutella, for der blev samtidig sat nogle præcise hjørneflag.

»Med til filosofien hører en klart defineret spillebane, der sætter klare rammer for, hvad der hører ind under ansvaret. Vi afgør, hvad der serveres. Hun bestemmer mængden, om hun - efter at have smagt - undlader nogle dele eller f.eks. spiser kødet først og grøntsagerne sidst. Er hun ikke sulten, kan hun senere få det samme eller et stykke rugbrød«.

Resultat: Konflikterne forsvandt fra den ene dag til den anden, og efter en måneds prøvetid blev ordningen gjort permanent. Kort efter spurgte Amelina, om der ikke var noget mere, hun kunne få ansvar for, f.eks. hvornår hun gik i seng.

»Min kone og jeg kiggede på hinanden, for det er jo vigtigt, at børn får nok søvn, og der er ikke grænser for, hvad der findes af dogmer på det felt. På den anden side har det konsekvenser at give børn ansvar, for hvis man trækker i land igen, hvor stor er tilliden så egentlig?«, spørger Jørgen Svenstrup retorisk.

Alt for sent i seng

Nye regler blev aftalt. Amelina skulle være frisk om morgenen, og læreren i børnehaveklasse lovede at melde tilbage, hvis hun var uoplagt. De første dage spurgte hun ofte til klokken, og tredje aften var det tydeligt, at hun var frustreret. Hun kunne ikke finde ud af, om hun var træt.

Det førte til en snak om gab, grus i øjne, tungt hoved og andre konkrete tegn på træthed, og siden er det gået fint.

»For mig var det et tydeligt signal om, at vi havde gjort vores datter en bjørnetjeneste ved at ydrestyre hende i så høj grad, at hun ikke var i stand til at mærke, om hun var træt eller ej«, siger Jørgen Svenstrup og fortæller, at de for nylig har opfordret hende til at stikke næsen uden for døren hver morgen, før hun vælger tøj, så hun lærer at mærke kulde og varme.

Amelina går typisk i seng en halv og halvanden time senere, end da hun blev puttet kl. 20, men er altid veloplagt.

»Jeg kan rigtig godt lide at have ansvaret for, hvor meget jeg skal spise, og hvornår jeg går i seng. Det er dejligt, at man selv kan føle, om man er sulten eller mæt«, siger Amelina selv om sit utraditionelle børneliv.

Hun ved ikke, om klassekammeraterne synes, hun er heldig, fordi hun selv bestemmer, hvornår hun vil i seng:

»Jeg har ikke sagt det til dem, for det er synd for dem. Jeg vil jo ikke have, at de bliver misundelige på mig«.

Amelinas råd til andre børn, der står for at få mere ansvar, er, at de ikke skal give op, hvis det er svært i starten:

»Man skal øve sig, så man bliver vant til at have ansvar. Når man lige har gjort det nogle gange, så går det fint, tror jeg. Men man skal selvfølgelig kunne finde ud af, hvornår man skal gå i seng, ellers bliver man træt om morgenen. Det har jeg prøvet, men så vidste jeg godt, det var, fordi jeg var gået alt for sent i seng, og så blev jeg ikke så længe oppe næste aften«.

Amelina har i dag indflydelse på det meste, der har med hendes børneliv at gøre, men det betyder ikke, at hun styrer alt. Hun bestemmer f.eks., hvad hun gerne vil gå til i fritiden, men forældrene afgør, hvor mange ting der kan blive tale om.

»For os går grænsen, hvis hun finder på noget, der kunne være decideret skadeligt, men den kan selvfølgelig også være flydende. Hun må bruge knive, arbejde med økse og kravle højt i træer, hvilket jo kan være farligt. Men vi lærer hende først at klatre og håndtere redskaber og vælger at tro på, at det går godt. Et skrøbeligt selvbillede er farligere end at falde og slå sig«, konkluderer Jørgen Svenstrup.

annemette.grundtvig@pol.dk

Jørgen Svenstrup og Gitte Svanholm: 'Tro på dit barn', 136 sider, 170 kr., Politikens forlag, udkommer på mandag.

Mød forfatterne 12. maj. Læs om arrangementet på side 4 i sektionen Politiken Plus.

PIGEN MED ØKSEN.

7-årige Amelina kløver efter en grundig oplæring gerne brænde hjemme i haven. Et trådhegn til mosen blev fjernet, da Amelina var 3 år - men hun var under opsyn i måneder, til det var bevist, at hun var i stand til at lade være med at gå til kanten.